

Eucharistický hymnus ze Sýrie

Vzali jsme a jedli chléb požehnaný
tělo Páně a krev drahocennou.
Chléb, který proměnil Pán,
kalich spásy, nápoj obnovující síly.

Přijali jsme svatý chléb
a chceme slavit Boha,
on učinil veliké věci na celé zemi.
Radujte se, spravedliví,
když přijímáte tělo a krev Krista.

Dnes přijali jsme chléb andělský,
dnes viděli jsme našeho
Pána Ježíše Krista.
Dnes oslavili jsme uhel žhnoucí
na oltáři,
v jehož stínu zpívají serafové.

(Syrský hymnus připisovaný sv. Efrému,
učiteli církve)

Na fotografii Ivo Piekarski
při prvním svatém přijímání
21. května 2023, Mladá Boleslav
Foto: Tomáš Válka

OBSAH

Úvodník	Úvodní slovo Mons. Martina Davidka	3
Duchovní slovo	Promluva litoměřického biskupa na Kněžském dni 25. května 2023	4
Události	Ohlédnutí za letošním Svatým týdnem	6
	Svěcení nových zvonů v Mímoní	10
Z diecéze	Zemřel R.D. František Segeta	11
Diecézní události	Setkání varhaníků v Jablonci nad Nisou	12
	Eichstättský sbor navštívil litoměřickou diecézi	12
	Kostel v Jedlce má nové zvony	13
Výročí	50. výročí kněžství Mons. Jana Baxanta	14
Události	Nové zvony v Horním Prysku	19
Z historie	Verbisté v litoměřické diecézi	20
Události	Noc kostelů 2023	22
	Slavnostní události v litoměřické diecézi	26
	Životní jubileum J.M. Karla Havelky	32
	Kněžské svěcení Mgr. Jana Hrubého	33
	Poutní mše svaté	34
Napsali jste	Příspěvky z diecéze	36
Z diecéze	Zemřel R.D. Zdeněk Maryška	37
Biblické příběhy	Příběhy apoštolského vyznání víry	38
Zprávy	Zprávy z diecéze	40
Charita	Diecézní Charita uspořádala charitativní ples	42
	Slavnostní rozloučení s ředitelkou Charity Most	43
Pozvánky	Knižní nabídka a pozvánky	44
Fotogalerie	Ohlédnutí za událostmi měsíce	47

Na obálce:
Maruška Zadražilová
předává květiny
otci biskupovi
k 50. výročí kněžství

Foto:
Dominik Faustus

ZDISLAVA
časopis litoměřické diecéze
28. ročník • 2. číslo • 50 Kč

Úvodní slovo

Milí čtenáři Zdislavy,

dostává se vám do rukou obsáhlé číslo, které zachycuje dění v litoměřické diecézi od jarních měsíců do začátku prázdnin. Událostí bylo opravdu hodně, a přestože je jich řada v tomto čísle zachycena, ani zdaleka to nemůže obsáhnout všechno. Můžeme zde nalézt promluvu pana biskupa ke kněžím během květnového Kněžského dne, ale i pohled na letošní Svatý týden. Před prázdninami proběhla řada nových svěcení zvonů, které budou svým hlasem ohlašovat věci radostné i bolestné. Ke svěcení nových zvonů v Mímoní, kterou spravují členové Společnosti Božího Slova (verbisté), jsme připojili povídání o historii verbistů v litoměřické diecézi.

Varhaníci prožili na jaře setkání v Jablonci nad Nisou, kde jejich pozornost přilákal zrenovovaný královský nástroj v kostele Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Kromě mnoha koncertů, které proběhly před prázdninami, stálo za zvláštní připomínku vystoupení Scholy při eichstättské katedrále v litoměřické diecézi. Sbor vystoupil v kostele Všech svatých v Litoměřicích, zazpíval při nedělní mši svaté v katedrále a zavítal i do Horní Police.

Zanikly však také dva kněžské hlasy v tomto světě, a sice otce Františka Segeta a Zdeňka Maryšky, neboť si je milosrdný Ježíš k sobě povolal jako své věrné služebníky. Naproti tomu byl na kněze vysvěcen Jan Hrubý, který sloužil dlouhá léta jako trvalý jáhen. Po určitém čase se mu poté, co ovdověl, dostalo milosti, že jej Kristus učinil skrze vkládání rukou biskupa Jana svým knězem. Mohli jsme prožít i životní jubileum děkana litoměřické kapituly Karla Havelky.

Celá diecéze mohla pak v litoměřické katedrále před prázdninami oslavit 50. výročí kněžství pana biskupa Jana, jemuž k tomuto zlatému kněžskému jubileu popřál sám papež František. Dlouhý zástup gratulantů stál 23. června po skončení mše svaté od katedrály až ke vchodovým dveřím do biskupské rezidence a pan biskup několik hodin přijímal gratulace. Rádi se k jubileu připojujeme s gratulací i na stránkách tohoto čísla.

Můžeme se ohlédnout také po letošní Noci kostelů, která zaznamenala rekordních 277 otevřených kostelů a kaplí. Kromě návštěvníků svatých prostor během této noci si můžeme připomenout řadu poutí, žehnání a jiných událostí, které stojí za povšimnutí.

Na Slavnost Těla a Krve Páně, při které mnoho farností ukázalo, že se nebojí vyjít s eucharistickým Kristem v průvodu do našich měst a obcí, navazuje i první svaté přijímání dětí. Mnozí dospělí křesťané mohli z úst otce biskupa slyšet: „Přijmi pečeť daru Ducha svatého“, a přijmout svátost biřmování. Zvláště slavnostní bylo biřmování v Příchovicích, kde biřmovanců bylo celkem čtyřicet pět.

Ani v tomto čísle neopomijeme biblické uvažování otce Jiřího Voleského, který je mnoho let věrným přispěvatelem Zdislavy. Časopis by však nebyl kompletní, kdybychom zapomněli na Charitu a její významnou činnost na poli milosrdné lásky. Můžeme si připomenout ples Diecézní charity Litoměřice či slavnostní rozloučení s dlouholetou ředitelkou mostecké Charity paní Evou Čenkovičovou a uvedení nástupkyně paní Světlany Nikolové na její místo.

Děti ze Schrödingerova institutu, který působí ve Šluknovském výběžku, reprezentovaly nejen diecézi, ale i Českou republiku na mezinárodních hrách mládeže v Rakousku.

Snažíme se, aby na stránkách byl dostatek fotografického materiálu, protože obrazem lze říci mnohé, byť ne všechno. V době, kdy se toto číslo připravuje, vrcholí léto. Zatím ještě děti i jejich rodiče užívají prázdnin či zaslouženého odpočinku, někteří posilují svůj vztah ke Kristu při poutích či společných křesťanských událostech a možná přemýšlejí, jaké to bude o babím létu a na podzim, až se objeví sychravé počasí. Jedno je jisté. Světlo, které svět nezná, ale my je známe, nám svítí na cestu stále. Do letního či podzimního času at' nás naplňuje svým Duchem ten, který si nás zamiloval a za nás šel na kříž.

Mons. Martin Davídek
generální vikář

Promluva litoměřického biskupa na květnovém Kněžském dni

Ve čtvrtek 25. května 2023 od 10 hodin se v Diecézním domě kardinála Trochty v Litoměřicích konal Kněžský den. Setkání kněží zahájil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant modlitbou uprostřed dne z Denní modlitby církve a poté promluvil ke kněžím. Text promluvy přinášíme i zde na stránkách časopisu.

Drazí bratři a otcové, kněží a jáhnové,

snad nebude od věci, když si alespoň krátce připomeneme světce, které nám nabízí liturgický kalendář dnešního dne. Jestliže je každá světice a každý světec povzbuzením pro aktivní prožívání křesťanského života, resp. následování Krista, pak tři svatí ochránci dnešního dne nás, kněze a jáhny, zasvěcené osoby pro službu v Kristově církvi, jistě potěší a k hlubšímu chápání naší služby nám pomohou. Je to sv. Beda Venerabilis, tedy Ctihodný. Ne, že by si nechával takto říkat. To prý sám nebeský anděl připojil na epitaf k jeho jménu. Ctihodný je život každého člověka, který se snaží žít ctnostně. Ryzost myšlenek, slov a skutků člověka automaticky činí „hodným cti“. Narodil se v Anglii kolem roku 672 a jako benediktinský mnich se dožil téměř 65 let. „Ora et labora“, toto benediktinské heslo

o modlitbě a práci bylo nepochybně tématem jeho každodenní meditace a akce. Máloco tak stručně a zřetelně vyjádří podstatu života z víry celostně, jako právě toto. My, kněží a jáhnové, společně tvoříme jedno diecézní presbyterium a benediktini se z nás pravděpodobně už nestanou, avšak považovat modlitbu za náplň své práce a pracovat tak, abychom tím chválili Boha, můžeme všichni. Domnívám se, že nikdo z nás nebude asi až tak opovážlivý přidat ke svému jménu „ctihodný, venerabilis“, ale předsadit před své jméno „nehodný“, v upřímnosti smýšlení nad sebou samým, lze snadno a lehce, bez nadsázky pravdivě.

Druhým světcem dnešního dne liturgického kalendáře je sv. Řehoř VII., Ital, narozený ve dvacátých letech 11. století, a jeho životní cesta byla svou délkou podobná sv. Bedovi. Na tomto světě prošel šesti desítkami let. Nešťastný spor s císařem „Svaté říše římské“ Jindřichem IV. v konečné fázi zapříčinilo dvojpapežství se vzdoropapežem Klementem III. a sám Řehoř VII. jako vězeň Andělského hradu musel čelit obvinění, že může za vyplnění Říma tehdy značně výbojnými normanskými oddíly. Myslím, že nebudu přehánět, když si dovolím tvrdit, že i my jsme nejdříve byli mezi lidmi účastníky různých sporů, případně vina za sváry bývala svalována na naši hlavu. Jen stěží jsme se dokázali hájit a bránit a vysvětlovat, kde a jaká je pravda. V takových nelehkých situacích nám nezbyvalo, a i nadále nezbyvá nic jiného, než se uchýlit do svého „andělského hradu“, zprvu s tíhou stát

se dobrovolným vězněm, ale posléze s úlevou, že v intimně našeho hradu modlitebního prostředí jsme v přímé komunikaci s Kristem. I toho podezírali, i on byl odsuzován za rebelii, i on byl vězněm mocných a bez jakéhokoli zastání skončil potupnou smrtí. Jak působivá to někdy bývá podobnost!

Konečně třetí postavou dnešního liturgického kalendáře je sv. Marie Magdaléna de Pazzi. Italka, narodila se ve Florencii roku 1566, karmelitánka, dožila se 41 let. Relativně krátká životní cesta, ale naplněná nevšedním obsahem. Byla podrobena Boží zkoušce opuštěnosti, bojovala s prudkými pokušeními, pohrdána a vysmívána ostatními, jak tomu bývá téměř vždy u člověka, jenž se vymyká pohodlné průměrnosti a svůdnému populizmu. Ona však vždy znovu a znovu toužila v sobě vzbudit jiskru lásky k Bohu. Neobyčejně odvážné bylo její životní heslo: „Ne zemřít, ale trpět!“. Jak vypadá krátký nebo dlouhý život člověka? Čím se vyznačuje životní plnost a bohatost? Domnívám se, že jsme navzdory imunitě vůči všem pokušením v různých oblastech (nemám na mysli jen pokušení smyslná)? Je celá řada nešťastných svodů, kterým někdy lehce podlehneme: touha po kariéře, penězích, moci, nezávislosti – dělat si vše dle své libovůle, resp. zlovůle, sklony prosazovat si vlastní neomylnost, pohrdat svými spolubratry, hierarchií, hýřit kritikami i nejvyššího duchovního pastýře a jeho vatikánských úřadů, povyšovat se nad druhé zneužíváním svého postavení duchovní autority apod. To všechno se může v naší duši uhnízdřit. Ano, známe to, ovšem, musí tomu tak být natrvalo? Vždyť se na tyto nebezpečné duchovní neduhy nabízí účinná léčba a medikamenty jsou zdarma: svatá zpověď, která opět roznítila jiskru lásky k Bohu, abychom znovu zahořeli a obnovným ohněm se nechali stravovat za spásu lidských duší a šíření Božího království.

Drazí bratři a otcové, co nás v našem kněžském životě našťástí neustále provází, je otázka po naší kněžské identitě.

Co to vlastně je „kněžská identita, integrální kněžství“? S čím, resp. s kým máme být identičtí? Kde máme hledat a nacházet kněžskou identitu? Do čeho se máme, nebo do koho se máme integrovat? Co všechno máme nastudovat, promodlit, prorozjímat, abychom porozuměli požadavku Kristovy církve: být jako Kristus? Máme-li opustit slovník cizích slov a mluvit prostým, ale krásným českým jazykem, pardon - svou mateřštinou (jsou s námi přece Slováci, Poláci, Němci – jak jsem tomu rád!), pak integrální kněžství a kněžská identita se dá vyjádřit jednoduše: být jako Kristus. Pokusím se toto konstatování rozvinout nikoliv dlouhým teologickým traktátem, to bych ani nedokázal, ale způsobem nám všem vlastním. Mluvit o tom, co sám žiji, o co se snažím, jakou perspektivu to mé snažení má, co mi leží na srdci, k jakému cíli směřuji, z čeho mám radost, čeho se obávám, nosím

snad v sobě neolitovaná, a proto neodpuštěná provinění, nepěstuji v sobě pocity ublíženosti atd.?

Být jako Kristus. Ideál je to vysoký, nikoliv však v úměře k naší lidské křehkosti zcela vzdálený a cizí. My máme mít ideály a nemusíme se hned rdít, když je nenaplnujeme hned, okamžitě. Jako duchovní rádcové, navíc my kněží jako zpovědníci, vedeme všechny ty, kteří se na nás s důvěrou obracejí tak, že v duchovním životě na cestě následování Krista se postupuje pozvolna, postupně, i když s radikální opravdovostí. Ježíš, s kterým se máme ztotožňovat, představil vznešený a zároveň nelehký úděl dobrého pastýře a bezchybně splnil úkol spasitele. Přesvědčivých důkazů, že je navždy milovníkem svého Otce a všech lidí, nebylo málo. Je naprosto zbytečné uvažovat o vyvažování jeho vztahu lásky k Otci a k lidem. Není a nebylo tomu tak, že by jeho láska k lidem utrpěla a umenšovala se, když láska k nebeskému Otci vynikala bezvýhradností a věrností. Spíše možno říci, že Ježíšův vztah lásky k Otci a k lidem se stále držel a drží starodávného, tedy starozákonního pravidla přikázání lásky: miluj Boha nade všechno a svého bližního jako sebe. Je to dvojí vztah jedné lásky. Stejně i my, milí bratři, Kristu se spolehlivě podobáme, když jsme ochotni mít rádi Pána Boha a lidi. Neutrpi naše láska k Bohu a lidem, když se někdy projeví menší intenzitou a horlivostí. Pošlapeme ji však, když propadneme, zpočátku vínou naší chabé duchovní bdělosti nepozorovaně, sebelásce. Těžce chorobný egoismus se v naší současnosti nejen pěstuje, ale k němu se i nabádá. „Užij si, dopřej si, nebuď zpozdilý, snaž se být in, chraň si své pohodlí a svůj blahobyt...“

slyšíme a čteme ve všech možných i nemožných dostupných médiích, majících i na nás zhoubný vliv, pokud přestaneme být ostražití. O ryzost dobrého pastýře bychom měli usilovat denně, i přes nepochopení a mnohdy i nepřátelství těch, kvůli kterým jsme ochotni nastavit svůj život a pro jejich věčnou záchranu vytrvat do posledního dechu. Na spasitele však ambici mít nemůžeme. Nesnažme se být spasiteli. Je to opět současná léčka a pokušení. Spasitel je jen jeden a on už své dílo dokončil.

Být jako Kristus. A on nežil v izolaci, sám a opuštěn, i když na Kalvárii zkouškou opuštěnosti prošel. Ježíš žije ve společenství. Je to ovšem společenství Nejsvětější Trojice, jejíž model je a musí být patrný v jakémkoliv jiném zbožném společenství věřících, křesťanů i nás, zasvěcených osob v kněžském či jáhenském stavu. Dovolím si upozornit na jisté úskalí v chápání společenství jako takového. Nikdy by se nemělo stát, aby se naše lidské, křesťanské a kněžské společenství, jinak velmi doporučované a hodnotově vzácné, stalo náhradou za společenství s Trojediným Bohem. Pominout komunikaci s Bohem, vnímání jeho přítomnosti, nazírání plnosti Jeho existence a Jeho bezkonkurenční životodárnou posilu, by pro nás znamenalo zmar, neštěstí, tragédii. Moje osobní blízkost Bohu mě uschopňuje být blíže mým bratřím v kněžském společenství a potažmo být otevřenější pro bratry a sestry v Kristu, všechny lidi, Boží děti. Celiбатní skutečnost lze chápat i ve vztahu k této opravdové, nikoliv hrané a předstírané otevřenosti vůči všem bez rozdílu. Nepatřím jen někomu, ale všem. Kristus nepřijel jen pro některé, ale pro všechny.

Mons. Jan Baxant
Foto: Dominik Faustus

KVĚTNÁ NEDĚLE

V neděli 2. dubna v 10 hodin zahájil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant Květnou neděli a Svatý týden 2023. Křesťané si touto oslavou připomínají Ježíšův příjezd do Jeruzaléma a symbolicky vyznávají následování Krista, svého Pána na cestě utrpení. Pro nevlídné počasí biskup Jan žehnal ratolesti uvnitř katedrály sv. Štěpána a poté vedl slavnostní mši svatou, při které koncebroval probošt litoměřické kapituly a dómský farář J.M. can. Mgr. Jiří Hladík, O.Cr. Pašijové texty četli tentokrát tři lektori: JUDr. Mgr. Tomáš Zadražil, MDDr. Miroslav Jan Zukerstein a Ondřej Kubišta.

ZELENÝ ČTVRTEK

Na Zelený čtvrtek 6. dubna se od 9 hodin sešli kněží sloužící v litoměřické diecézi na mši svaté zvané Missa chrismatis v katedrále sv. Štěpána. Slavnostní mši svaté předsedal litoměřický biskup Mons. Jan Baxant. Kněží a jáhnové při Misse chrismatis obnovili své kněžské sliby a biskup Jan posvětil nové oleje, které se používají v liturgii. Na závěr byli kněží a jáhnové pozváni do podzemí biskupské kurie, kde ve sklepních prostorách pro ně a jejich doprovod bylo připraveno občerstvení. Poté se rozjeli do svých farností, aby zde mohli sloužit mši na památku poslední večeře Páně.

MISSA CHRISMATIS

Ve večerních hodinách na Zelený čtvrtek sloužil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích mši svatou na památku Poslední večeře Páně. Na začátku mše připomněl, že je tomu na den 49 let, kdy zemřel kardinál Štěpán Trochta. Součástí této mše byl také obřad umývání nohou, při němž biskup umyl nohy dvanácti mužům představujícím dvanáct Ježíšových apoštolů. V závěru mše svaté byla přenesena v liturgickém průvodu Nejsvětější svátost oltářní do kaple v katedrále, kde byla vytvořena Getsemanská zahrada.

MISSA VESPERTINA

VELKÝ PÁTEK

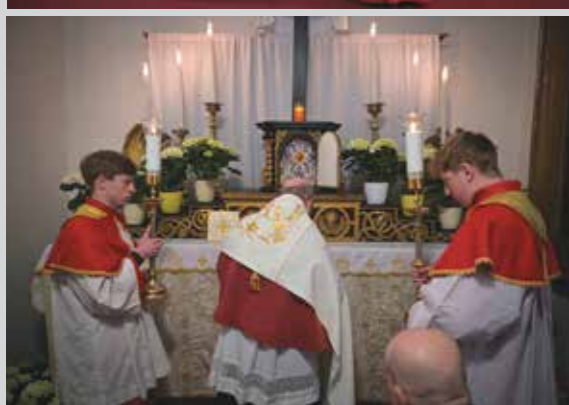
Na Velký pátek 7. dubna od 10 hodin konal litoměřický biskup Mons. Jan Baxant pobožnost Křížové cesty na Ostrém u Úštěku pro rodiny s dětmi. U jednotlivých zastavení měl biskup Jan krátkou katezezi. Před kaplí Božího hrobu pak biskup zakončil toto velkopáteční zamyšlení modlitbou a požehnáním.

KŘÍŽOVÁ CESTA

Od 18 hodin pak sloužil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant v katedrále sv. Štěpána obřady Velkého pátku. Ty zahrnují v úvodu prostraci, tedy modlitbu, při níž kněží leží tváří k zemi, i uctívání Kříže, na němž zemřel Pán Ježíš. Po svatém přijímání, které se podává z ciboria, jež přinesl kněz z adorační kaple, udělil biskup Jan požehnání a přítomní se ve velkopátečním klidu rozešli do svých příbytků, aby odpočali na Bílou sobotu mohli rozjímat u Božího hrobu.

VELKOPÁTEČNÍ OBŘADY

HOD BOŽÍ VELIKONOČNÍ

BÍLÁ SOBOTA

Na Bílou sobotu 8. dubna litoměřický biskup Mons. Jan Baxant zahájil velikonoční vigilii před svou rezidencí, kde požehnal velikonoční svíci - paškál. Poté se liturgický průvod odebral do katedrály sv. Štěpána, kde proběhla bohoslužba slova, vody i oběti. Po závěrečné modlitbě se přítomní odebrali do biskupské rezidence na agapě.

VELIKONOČNÍ VIGILIE

NEDĚLE ZMRTVÝCH-VSTÁNÍ PÁNĚ

V neděli 9. dubna od 10 hodin v katedrále sv. Štěpána slavil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant s věřícími Kristovo zmrtvýchvstání - Hod Boží velikonoční. Koncelebroval probošt katedrální kapituly Jiří Hladík O.Cr. V závěru mše svaté biskup Jan požehnal přinesené pokrmy, poté všem udělil apoštolské požehnání spojené s plnomocnými odpustky a popřál přítomným věřícím a jejich blízkým požehnané Velikonoce.

Foto: Dominik Faustus

SVĚCENÍ NOVÝCH ZVONŮ V MIMONI

V neděli 14. května 2023 při mši svaté v kostele sv. Petra a Pavla v Mimoně posvětil nové zvony litoměřický biskup Mons. Jan Baxant.

Zvony byly odlity v Itálii a do Mimoně dorazily již 12. prosince 2022, dočasně byly umístěny u betléma, kde čekaly, až budou posvěceny a následně zavěšeny na svá místa ve věži kostela, aby ohlašovaly svým zvukem časy pro modlitbu i důležité události.

Větší ze zvonů je zasvěcen sv. Petru a Pavlu, kteří jsou vyobrazeni v reliéfu na jedné straně, na druhé je znak města Mimoně, které přispělo na výrobu částkou jeden milion korun. Velký zvon váží 680 kg.

Menší ze zvonů váží 420 kg a je zasvěcen Panně Marii „Královně pokoje“.

jejíž reliéf se nachází na jedné straně, na opačné straně je znak řádu verbistů, kteří v této farnosti misijně působí. Zvony jsou laděny do tónu F1 a Gis1. Zvuk zvonů mohli přítomní vyzkoušet úderem dřevěného kladívka.

Po skončení bohoslužby pozval místní duchovní správy a iniciátor nových zvonů P. Richard Cenker SVD přítomné na agapé.

redakce
Foto: Bob Macko

Zemřel R.D. František Segeťa

V neděli 7. května 2023 zemřel ve věku 92 let R.D. František Segeťa, osobní arciděkan v Srbské Kamenici na odpočinku.

Rozloučení s otcem Františkem se konalo v sobotu 13. května 2023 ve 13 hodin v kostele sv. Václava v Srbské Kamenici.

Po církevních obřadech byl uložen do kněžského hrobu na místním hřbitově, kde bude očekávat slavné vzkříšení.

R.D. František Segeťa se narodil 1. října 1930 v Loučce u Nového Jičína ve farnosti Starý Jičín. Kněžské svěcení přijal 30. června 1973 z rukou kardinála Františka Tomáška v Litoměřicích.

Svoji kněžskou službu započal jako kaplan v Mělníku v roce 1973. Od roku 1981 byl ustanoven administrátorem v Lysé nad Labem. V roce 1984 nastoupil do Rožďalovic, odkud spravoval Křinec, Bošín, Hrubý Jeseník a Žitovlice.

Dne 1. října 2005, ve svých pětasedmdesáti letech, byl ustanoven administrátorem in spiritualibus v Srbské Kamenici, odkud obětavě spravoval také farnosti Horní Habartice, Horní Prysk, Jedlka, Jetřichovice, Kerhartice, Malá Bukovina, Markvartice u Děčína, Merboltice, Růžová, Rychnov u Děčína, Valkeřice a Verneřice. Spolu se svým spolupracovníkem Marcellem Hrubým, administrátorem in materialibus, spravovali velký farní obvod a otec František zůstával činným knězem do svého pokročilého věku.

Dne 1. února 2011 byl za svoji věrnou kněžskou službu jmenován osobním arciděkanem. S přibývajícím věkem mu v jeho kněžské službě vypomáhali P. Jozef Kujan SDB a P. Vojtěch Suchý SI.

Přání otce Františka zůstat do konce svého života na faře se mu vyplnilo. Posilněn svátostmi umírá v Srbské Kamenici uprostřed svých věrných farníků a přátel, kteří se o něj do posledních dnů starali.

Mgr. Marcel Hrubý (redakčně upraveno)

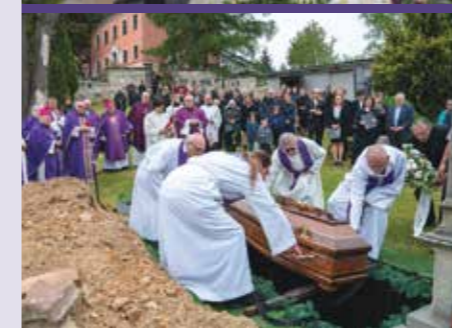

Foto: Dominik Faustus a Marcel Hrubý

Setkání varhaníků litoměřické diecéze v Jablonci nad Nisou

V sobotu 22. dubna 2023 se konalo již tradiční setkání varhaníků litoměřické diecéze, tentokrát v Jablonci nad Nisou. Středem pozornosti byl zrenovovaný monumentální nástroj na kůru děkanství kostela Nejsvětějšího Srce Ježíšova, třimanuálové varhany dokončené v roce 1932 krnovským varhanářstvím Rieger pod opusovým číslem 2535. Program tohoto setkání byl nabitý. Zahájil jej regenschori a varhaník baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Štrahově v Praze Vladimír Roubal, který v působivých improvizacích předvedl zvukové možnosti varhan postavených již v duchu varhanního hnutí „Orgelbewegung“, ale přesto plně vyhovujících požadavkům na interpretaci i romantické a impresionistické varhanní literatury. Na improvizace Vladimíra Roubala navázal umělecký ředitel varhanářství Hermann Eule Orgelbau Bautzen pan Jiří Kocourek přednáškou o restaurování jabloneckých varhan a jeho specifikách. Nakonec k varhanám usedl pan Martin Maximilián Kaiser, autor jedinečné monografie o skladateli a varhaníkovi Bedřichu Antonínu Wiedermannovi a několika ukázkami z různých Wiedermannových skladeb předvedl jeho dílo. Obědem však setkání nekončilo. V odpoledních hodinách se naskytla možnost prohlédnout a poslechnout si varhany kostela sv. Anny, který v současnosti slouží jako hudební a výstavní síň a zajímavé varhany ve sboru Karla Farského postavené žitavskou firmou Schuster v roce 1939. Zajímavostí Jablonce nad Nisou je, že jsou zde k dispozici hned troje velké třimanuálové varhany, což je v našich poměrech dosti neobvyklé. Setkání se výborně vydařilo i díky mimořádně pěknému počasí. Někteří účastníci se nechali slyšet, že to bylo dosud nejlepší a nejzajímavější setkání varhaníků litoměřické diecéze.

Radek Rejšek

Schola při eichstättské katedrále vystoupila v litoměřické diecézi

Během druhého červnového týdne 2023 přijel pěvecký sbor Jugendkantorei z Eichstättu do litoměřické diecéze.

V pátek 9. června 2023 od 10 hodin navštívila schola při eichstättské katedrále litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta, který mladé zpěváky s jejich katedrálním varhaníkem a dalším doprovodem provedl svou rezidencí. Schola na oplátku udělala pro pana biskupa v trůnním sále malý koncert.

V sobotu 10. června 2023 vystoupil sbor pod vedením svého sbormistra Manfreda Faiga v kostele Všech svatých v Litoměřicích. Zpěv vybraných skladeb doprovodil na varhany Martin Bernreuther.

Následující den eichstättský sbor účinkoval při nedělní mši svaté v katedrále sv. Štěpána, kde ho přivítal probošt P. Jiří Hladík.

Jedna z návštěv směřovala také do Horní Police, kde zpěváci vyslechli výklad P. Stanislava Příbyla o tomto poutním místě. Sbor zavítal též do Prahy, kde zazpíval v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha.

Mezi eichstättskou a litoměřickou diecézí trvá dlouholeté partnerství a tyto společné akce znovu aktualizují vztahy, které mezi diecézemi jsou, což je důležité zvláště pro mladé lidi, kteří jsou budoucností církve.

Foto: Dr. Christian Klenk

Kostel sv. Anny v Jedlce na Děčínsku má dva nové zvony

Dlouhých 81 let čekala jedlcká farnost na chvíli, kdy obcí znovu zazní z věže kostela svaté Anny zvony. Ty staré byly zrekvírovány jak za první, tak i za druhé světové války. Ve zvonici zůstal viset pouze historický zvon z roku 1470, odlitý Petrem Ponhartem v Žitavě / Zittau.

Oba zrekvírované zvony se podařilo nahradit novými právě letos. Nesou jména rodičů Panny Marie: sv. Anna (průměr 86 cm, hmotnost 410 kg / tón b1) a sv. Jáchym (průměr 68 cm, hmotnost 200 kg / tón es2). Na jejich výrobu se složili místní obyvatelé, rodáci z farnosti Jedlka žijící dnes v Německu, významnou částkou 300 tisíc přispěla také obec Malá Veleň, pod kterou Jedlka spadá nebo Česko-německý fond budoucnosti. Odlití zvonů se uskutečnilo v německém Passau ve zvonářské dílně Rudolfa Pernera.

Zvony byly den před svěcením pečlivě nazdobeny na připraveném voze a 27. května se vydaly na cestu po celé farnosti. Vystaveny byly ráno v 8 hodin ve Velké Veleni, poté si je prohlédli zájemci v Malé Veleni a konečně v Soutěškách, které rovněž patří do farnosti.

Před 10. hodinou zvony doputovaly ke kostelu sv. Anny v Jedlce, kde si je fotografovali mnozí účastníci slavnosti a současně již byly připraveny k vyzvednutí do věže.

Po slavnostní mši svaté, kterou celebraval litoměřický biskup Mons. Jan Baxant za přítomnosti mnoha desítek lidí nejen z jedlcké farnosti, požehnal otec biskup i nové zvony. Přistavený jeřáb každý zvon vyzdvihl nejprve do výšky dvou metrů, a kdo měl zájem, mohl si na ně i zazvonit. Poté byly vyzdvíženy jeden po druhém do věže kostela. Hudební doprovod zajistil jiříkovský varhaník pan Jiří Chlum a pěvecký soubor Lodato z Krásné Lípy. Odpoledne se pak nové zvony společně s historickým zvonom rozezněly.

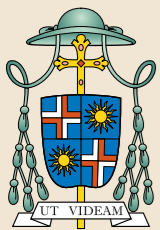

Krásné slavnosti, kterou jedlcká farnost dlouho nepamatuje, se zúčastnilo kolem 300 lidí.

Marcel Hrubý
správce farnosti Jedlka

Foto: J. Dostál, D. Faustus,
J. Vopálenský

V pátek 23. června 2023 uplynulo 50 let od chvíle, kdy Mons. Jan Baxant přijal v Praze z rukou Mons. Františka Tomáška kněžské svěcení.

Slavnostní mše svatá

Slavnostní mše svatá k 50. výročí kněžství litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta se konala v pátek 23. června 2023 od 17 hodin v katedrále sv. Štěpána a účastnilo se jí více než šest stovek lidí ze všech míst diecéze i celé České republiky.

Ke gratulantům k zlatému jubileu otce biskupa Jana patřili jeho blízcí, přátelé, kněží, jáhnové a zástupci řádů působících v litoměřické diecézi, zaměstnanci biskupské kurie a mnoho skupin z farností celé diecéze se svými duchovními. Někteří návštěvníci z řad přátel otce biskupa přijeli i ze vzdálenějších míst republiky, aby mohli tento slavnostní okamžik sdílet s ním.

Mši svatou celebrouval biskup Mons. Jan Baxant, koncebrovali chargé d'affaires Apoštolské nunciatury v ČR Mons. Giuseppe Silvestrini, P. Pavel Baxant O.Cr., Mons. Michael Slavík, Mons. Martin Davídek a kněží a jáhni litoměřické diecéze.

V úvodu mše svaté promluvil Mons. Giuseppe Silvestrini, který pozdravil otce biskupa a všechny přítomné, a přečetl dopis papeže Františka, adresovaný otci biskupovi k jeho významnému jubileu.

Poté v promluvě k přítomným vzpomněl biskup Jan na svou cestu ke kněžství, a poděkoval své rodině i všem, kteří ho v životě provázeli a provázejí.

Slavnostní bohoslužbu doprovodil teplický orchestr Collegium hortense a sbor se svým sbormistrem Janem Zástěrou.

V závěru mše svaté pak probošt litoměřické kapituly P. Jiří Hladík O.Cr. pogrataloval otci biskupu Janovi a předal mu kytici 75 růží. Dalším gratulantem byl

JUDr. Tomáš Zadražil, zástupce litoměřické farnosti, který popřál za všechny farníky a společně se svým doprovodem předal panu biskupovi květiny.

Po bohoslužbě se všichni přítomní odebrali na biskupskou rezidenci, kde je otec biskup osobně každého zvláště přivítal a pozval na připravené občerstvení. Při uvítání předávali gratulanti rozličné dary, které pro biskupa Jana přivezli.

redakce

Foto: Dominik Faustus a Karel Pech

Mons. Mgr. Jan BAXANT 20. biskup litoměřický

Narodil se 8. 10. 1948 v Karlových Varech, kněžské svěcení přijal 23. 6. 1973 v Praze z rukou Mons. Františka Tomáška. V letech 1973 až 1975 působil jako kaplan v Kolině, poté jako administrátor v Bystřici u Benešova (v letech 1975 až 1983) a pak ve farnosti sv. Antonína v Praze-Holešovicích (v letech 1983 až 1990).

V roce 1990 byl jmenován vicerektorem a posléze v roce 1993 rektorem Arcibiskupského kněžského semináře v Praze. Od roku 1997 pokračoval v kněžské službě jako farář nejdříve v Kolině, od roku 2000 až do konce roku 2002 ve farnosti Matky Boží před Týnem v Praze.

Dne 1. 1. 2003 byl jmenován generálním vikářem Diecéze českobudějovické.

Dne 4. 10. 2008 jej papež jmenoval biskupem litoměřickým a biskupské svěcení přijal 22. 11. 2008 v katedrále sv. Štěpána v Litoměřicích.

Papež František poslal gratulační dopis Mons. Janu Baxantovi

Prostřednictvím Apoštolské nunciatury v Praze zaslal papež František osobní gratulační dopis Mons. Janu Baxantovi, diecéznímu biskupu litoměřickému, k jeho zlatému kněžskému jubileu.

Venerabili Fratri
IOANNI BAXANT
Episcopo Litomericensi

aureum ordinationis presbyteralis iubilaeum celebranti in archidioecesi Pragensi receptae, spiritualem Nostram proximitatem significamus et, dum proba opera pastoralia eius recordamur, pro eo congrua praesidia a Domino nostro exposcimus, qui omnibus omnia nos fieri praecepit ac per testimonium nostrum gressus hominum dirigit. Cui dum optima quaeque ominamur, Benedictionem ei eiusque clero, fidelibus et propinquis libentes impertimur, preces pro Nostro ministerio Petrino expostulantes.

Datum Romae, Laterani, die XXIX mensis Maii, anno MMXXIII.

Franciscus

Překlad dopisu do českého jazyka:

Ctihodnému bratru Janu Baxantovi, biskupu litoměřickému, jenž slaví zlaté jubileum kněžského svěcení, které přijal v Pražské arcidioecézi, projevujeme naši duchovní blízkost, a, když máme na mysli jeho řádnou pastorační činnost, vyprošujeme mu potřebnou záštitu od našeho Pána, který nám přikázal být všechno všem, a také řídit naším svědectvím kroky lidí. Jemu, s přáním všeho nejlepšího, stejně tak jeho kněžím, věřícím a blízkým rádi udělujeme požehnání s prosbou o modlitby za naši službu Petrova nástupce.

Dáno v Římě, v Lateránu 29. května 2023

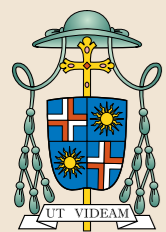
František

(+ jeho osobní pečeť)

Dar v podobě dortové „jubilejní knihy“

Poděkování

Drazí,

rád bych učinil ohlédnutí za pátečním večerem dne 23.06.t.r. a ze srdce poděkoval všem, kteří setkání u příležitosti mého zlatého kněžského jubilea organizovali, chystali vše do posledního detailu, a všem, kteří se setkání účastnili s dobrou vůlí a štěstím v duši. Jaké máme my, křesťané a katolíci, a my, kněží, důvody k radosti? V těchto dnech jsem o tom často přemýšlel. Nevychází mi jako odpověď nic jiného než to, že je to víra v Boha, niterný vztah k Němu, ale i nepředstíraná láska k lidem. Člověk, který v Boha věří, avšak i ten, který víru v Boha u druhých respektuje, je v dispozici pro vznešené věci: nebojí se být s druhými pohromadě, drží s druhými, nestydí se být jedním z mnohých, přeje druhým víc než sobě, prostě cení si přátelství a má druhé rád. Takové lidi jsem o posledním večerním pátku v naší katedrále potkal a následně i v rezidenci pak zakoušel, jak krásná a noblesní to je realita.

Prosím, přijměte můj srdečný dík za to, že ve Vás mám tolik přátel, a že Vás mohu mít rád nikoliv „ex offio“ jako služební povinnost, ale spontánně, živě a opravdově. Promiňte mi však, že jste mnozí na kratičké osobní stisknutí ruky a výměnu několika milých slov museli čekat tak dlouho. Skutečné setkání se ale nedá urychlovat.

Bůh Vám všem žehnej a Vaši štěrnost odměň!

+ Jan

Foto: Milena Davidková, Domnik Faustus a Karel Pech

V sobotu, dne 24. června 2023 prožila farnost Horní Prysk, obec Prysk i celé široké okolí velikou slavnost. Svěcení (žehnání) 6 zvonů se stalo skutečně ojedinělou akcí. Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant požehnal 4 darované, zcela obnovené zvony z roku 1958 (sv. Walburga 280 kg, sv. Alžběta 160 kg, sv. Sebald 135 kg a sv. Martin 100 kg) ze zrušeného kostela Prozřetelnosti Boží z města Schwabach – místní část Vogelherd a 2 nové zvony pojmenované po patronech zdejšího kostela sv. Petr (712 kg) a sv. Pavel (420 kg).

Kdo by ještě před třemi roky pomyslel, že z věže zdejšího kostela bude vyzvánět tolik zvonů. Kostel sv. Petra a Pavla, na který byl ještě před 15 roky smutný pohled, kde se již dlouho nesloužily bohoslužby, a který byl obnoven a posvěcen 21. června 2014, bude nyní krásným hlasem zvonů svolávat k bohoslužbě a ke všem významným událostem.

Cesta k novým zvonům ale byla velmi zdoluhavá. Farnost na nové zvony myslela již od roku 2007. Cíl byl ale ještě velmi daleko. Reálným impulsem, který předcházel sobotnímu svátečnímu dni, se stala nabídka (prostřednictvím biskupství v Eichstättu) 4 zvonů ze zrušeného kostela v městě Schwabach. V městě Schwabach je několik katolických i evangelických kostelů, proto bylo rozhodnuto, že kostel z roku 1958 v místní části Vogelherd, postavený pro přistěhované sudetské Němce po II. světové válce, již nebude sloužit svému účelu. Zvony z farnosti Schwabach byly skutečně nabídkou velkorysou, přesto správce farnosti toužil, aby i místní obyvatelé měli větší účast na této akci. Proto se vyhlásila veřejná sbírka na pořízení posledního zvonu, který by s darovanými zvony ladil. Nakonec díky sponzorům se podařilo odlít ve zvonařské dílně Rudolf Perner 2 zvony.

Farnost velmi děkuje za dary Česko-německému fondu budoucnosti, Obci Prysk, místním obyvatelům a chalupářům, SZIFu a samozřejmě farnosti Schwabach v diecézi Eichstätt. Sobotní slavnosti se zúčastnilo mnoho hostů, Liberecký kraj zastupoval hejtman p. Martin Půta, přijel celý autobus farníků ze Schwabachu, arcidiecézi Freiburg / Breisgau zastupoval p. Günther Barwig, kampanolog, jehož rodina pochází z tohoto kraje. Připutovali nejen bývalí obyvatelé obce se svými potomky, ale i poutníci z Moravy.

Po skončení poutní mše svaté ke cti sv. Petra a Pavla bylo na prostranství před kostelem požehnáno všech 6 zvonů, slavnostní akt doprovodil sólista pan Martin Prokeš, ředitel festivalu Lípa Musica a Ženský pěvecký sbor z Krásné Lípy. Poté byly postupně zvony před zraky mnoha zájemců vytaženy přistavným jeřábem do zvonice a pilní montéři z firmy Rudolf Perner z Passau je zavěsili do předem připravených pozic.

Po odpoledním koncertě již všichni očekávali slavnostní první zvonění, které bylo odměněno velkým aplausem. Celé vydařené akce se zúčastnilo více než 400 účastníků, kteří se rozcházelí spokojeni s úsměvem ve tváři nejen z krásného slunného dne.

Mgr. Marcel Hrubý
Foto: Petr Synek a archiv autora

Verbisté patří mezi početné mužské řehole, konkrétně se jedná o mužský řeholní institut papežského práva, jehož správný název je Společnost Božího Slova (Societas Verbi Divini, zkratka SVD). Historie verbistů není příliš dlouhá, byli založeni v roce 1875 v nizozemském městu Steyl (odtud také jejich pojmenování steylští misionáři) německým knězem Arnoldem Janssenem jako určitá forma reakce na tzv. Kulturkampf, který byl prosazován v luteránských oblastech tehdy čerstvě sjednocené Německa jako určitá forma utilitární státní výchovy, v níž byla katolická církev značně upozaděna, a to zejména v podobě řeholního života. Janssen založil řeholní společenství, které naopak mělo hlásat Boží slovo a působit misijně v konfesně pestrých nebo také dosud zcela nechristianizovaných společenstvech. Verbisté se rychle rozšiřovali především do německojazyčných oblastí a jejich počet zejména na počátku 20. století prudce stoupal.

Tehdy také došlo k prvním kontaktům mezi tímto novým řeholním společenstvím a litoměřickou diecí. V ní totiž v poslední třetině 19. století panoval určitý paradox – ačkoliv se jednalo zhruba ze dvou třetin o území osídlené německojazyčným obyvatelstvem, byli v kněžském semináři němečtí alumni v menšině. Tento postupně narůstající počet českých kněží, kteří museli být logicky posláni i do německých farností, způsobil v době ostrých nacionálních sporů zejména na přelomu 19. a 20. století četné problémy. Biskup Emanuel Jan Křtitel Schöbel se jim snažil čelit mj. tím, že do kněžského semináře přijímal zájemce z katolických oblastí německého císařství, zejména ze Slezska či Porýní, kde byl – jak již bylo zmíněno – počet míst v tamních seminářích značně omezený. Kolem roku 1910 se pak za dosud ne příliš známých okolností ze studií na různých verbistických školách, zejména v misijním domu St. Gabriel nedaleko Vídně, podařilo přimět k opuštění řeholního života a inkardinaci do litoměřické diecéze několik mladých mužů, kteří své teologické vzdělání

dokončili na litoměřickém bohosloveckém učilišti. Zatím se takto podařilo identifikovat Petra Mehla (1886–1941; mj. farář v Okounově a Klášterci nad Ohří), jeho bratra Antona Mehla (1890–1949; mj. farář v Křemýži, Krompachu či Ústí-Střekově), Reinholda Sauermana (1882–1963; mj. faráře v Albrechticích a Lučanech nad Nisou), Bernharda Holterhuese (1884–1953; faráře v Podbořánkách a Velké Černoci) a Dominika Pyku (1884–1951; mj. farář v Radnici a ve Štětí), zjevně však byl jejich počet vyšší. Tito kněží ve svém dalším životě působili jako běžní diecézní kněží, o možných verbistických prvcích v jejich pastoračních přístupech lze spíše jen spekulovat.

Společnost Božího Slova se ani tak v českých zemích v první polovině 20. století takřka neprosadila, neúspěšné byly pokusy o zřízení misijních domů v Chrudimi či na Opavsku, jeden verbista se pak stal duchovním správcem farnosti Bratronice na Kladensku. Naopak díky podpoře biskupů Společnost ve 30. letech pevně zakořenila na Slovensku, kde se jejich centrem stala Nitra, která bude ještě i v případě litoměřické diecéze hrát klíčovou úlohu. Nicméně i tam, stejně jako v celém Československu, byly mužské řehole v dubnu 1950 doslova rozprášeny a jejich další působení v rámci tradičních komunit bylo na dalších 40 let znemožněno.

Je paradoxní, že právě tyto tragické události zásadním způsobem přispěly k příchodu verbistů do litoměřické diecéze. V ní totiž od roku 1945 vládl kvůli nucenému odchodu německého obyvatelstva kritický nedostatek kněží, a tak na krátkodobou i delší výpomoc přicházeli (či často byli nuceni přicházet) četní kněží z Moravy či ze Slovenska. To byl případ i dvou

Dominik Pyka, původně verbista, který následně působil jako kněz litoměřické diecéze

verbistů Richarda Kališe a Imricha Solnici, jejichž řeholní příslušnost však byla v té době jaksi „neověřená“ a působili jako běžní administrátoři farností či duchovní správci komunit řeholních sester.

Ženské řehole totiž nebyly v roce 1950 zlikvidovány, jejich činnost byla komunistickým režimem pouze „usměrněna“ dle jeho představ. Náročná práce sester v sociálních, charitativních a zdravotnických službách (pokud bychom použili současné termíny) byla totiž nenahraditelná. Mnohé z různých charitativních domovů a sociálních ústavů pak byly mnohdy opět cíleně zřizovány právě v příhraničních oblastech, které se tak staly novými místy působení řeholnic. Krom jiných také příslušnic Společnosti Služebnic Ducha Svatého (Societas Servarum Spiritus Sancti, zkratka SSpS), tedy ženské větve verbistů, již Arnold Janssen založil v roce 1889. V rámci litoměřické diecéze působily tyto sestry mj. v Jestřebí, v Horní Poustevně, Brtníkách, v Jindřichovicích pod Smrkem a v Horní Vidimi. Jistě není

náhodou, že právě na posledních dvou místech se jejich duchovním správcem a zpovědníkem stal již zmíněný Richard Kališ. V Brtníkách, kde byl ústav pro mentálně postižené děti založen v roce 1961 již za spoluúčasti sester, působil od roku 1971 jako jejich duchovní správce verbista Eduard Geze.

Ten také jako jediný zůstal v činné službě v litoměřické diecézi i po roce 1989 a snad právě jeho činnost mohla přispět k dalšímu rozvoji Společnosti Božího Slova v tomto regionu. Jejím nositelem se stal v prvé řadě Václav Horniak SVD, původně diecézní kněz působící v Mimoně, který však také pocházel z okolí Nitry a ještě na sklonku 80. let složil ilegálně první řeholní sliby. Na jeho popud se biskup Josef Koukl v roce 1993 obrátil na slovenského provinciála verbistů Štefana Horvátha a polského provinciála Jana Wicharyho s žádostí o možnost vyslání verbistů do naší diecéze, kterou označil (zvláště v samotném pohraničí) za misijní území svého druhu, které tedy odpovídá poslání tohoto řeholního společenství. Oba provinciálové mu vyhověli, a tak od 1. srpna 1994 začali v Dolní Poustevně, Mikulášovicích a Velkém Šenově působit dva verbisté – Václav Horniak a Jan Koczy. Na jejich činnost zde v dalších letech navázali další polští verbisté, přičemž poté, co byl v roce 2005 Václav Horniak přeložen (zpět) do Mimoně, fungovala v diecézi krátce dvě verbistická „centra“. V současné době pak v litoměřické diecézi, konkrétně právě v Mimoně, působí již jen jediný verbistický kněz – P. Richard Cenker SVD.

P. Václav Horniak SVD při opravě areálu mimoněské fary

Seznam verbistů působících v duchovní správě v litoměřické diecézi

Richard Kališ SVD (1901–1981)

– teologická studia absolvoval ve verbistickém institutu St. Gabriel v Mödlingu u Vídně, posléze působil na Slovensku; během Akce K internován (Podolíneček, Báč, Podolíneček, Želiv), od roku 1954 působil v duchovní správě řeholních sester na Moravci, v Žampachu u Žamberka a od roku 1969 u sester Společnosti Služebnic Ducha Svatého nejprve v Jindřichovicích pod Smrkem a od roku 1977 v Horní Vidimi, kde také zemřel.

Imrich Solnica SVD (1911–2005)

– teologická studia absolvoval ve verbistickém institutu St. Gabriel v Mödlingu u Vídně, v letech 1939–1949 vyučoval na verbistickém misijním gymnáziu v Nitře, od r. 1955 administrátor Všejan u Nymburka, od r. 1961 administrátor Libaň + administrátor exc. Osenice a Bystřice; v roce 1986 odešel do penze.

Eduard Geze SVD (1925–2006)

– studia u verbistů přerušila Akce K v roce 1950, teologická studia dokončil při civilním zaměstnání, na kněze byl vysvěcen 8. prosince 1968 v Římě verbistickým biskupem Odilem Etspülerem; od roku 1971 správce sester Společnosti Služebnic Ducha Svatého v Brtníkách, od roku 1985 nadto výpomocný duchovní ve farním obvodu Rumburk; v roce 1999 se vrátil do Nitry.

Pavol Uličný SVD (1931–2020)

– rovněž studoval verbistické gymnázium, v roce 1950 složil dokonce první řeholní sliby, na teologickou fakultu do Litoměřic byl přijat až v roce 1970; od r. 1975 kaplan v Turnově, od r. 1976 administrátor v Rovensku pod Troskami + exc. administrátor v Hrubé Skále; 8. prosince 1980 složil u Imricha Solnici v Libáni slavné řeholní sliby; v roce 1982 se vrátil na Slovensko.

Stanislav Bochenek SVD (1947–2015)

– působil jako misionář v Argentině, v letech 1999 až 2004 farní vikář v Dolní Poustevně a zároveň administrátor excurrendo v Mikulášovicích

a Velkém Šenově, posléze v letech 2004 až 2008 administrátor v Dolní Poustevně.

Václav Horniak SVD (nar. 1952)

– po kněžském svěcení působil nejprve jako dómský vikarista a administrátor v Bohušovicích, od roku 1986 v Mimoně a okolí, od roku 1994 ve farním obvodu Dolní Poustevna, čímž zahájil řádné působení verbistů v litoměřické diecézi, a od roku 2005 dalších 15 let opět v Mimoně; v roce 2020 odešel na Slovensko.

br. Josef Marko SVD (nar. 1965)

– laický bratr-verbista, v letech 2007 až 2014 působil v Mimoně jako pastorační asistent.

Jan Koczy SVD (nar. 1967)

– po kněžském svěcení ihned nastoupil jako kaplan do Dolní Poustevny k Václavu Horniakovi, zároveň byl exc. administrátorem farností Mikulášovice a Velký Šenov, v roce 1996 odešel na misie do Ekvádoru.

Rastislav Kršák SVD (nar. 1967)

– od září 2018 do ledna 2019 byl administrátorem farnosti Vratislavice, následně do července 2020 farním vikářem v Liberci, poté se vrátil na Slovensko.

Piotr Śledz SVD (nar. 1968)

– v letech 1996 až 1998 farní vikář v Dolní Poustevně a zároveň administrátor excurrendo v Mikulášovicích a Velkém Šenově; odešel v roce 1999 jako kaplan do Institutu vyššího učení Livingstone v Zambii.

Richard Cenker SVD (nar. 1970)

– v litoměřické diecézi působí od roku 2014, nejprve byl farním vikářem v Mimoně, od roku 2016 převzal správu některých odtud spravovaných farností a v roce 2020 celého farního obvodu.

Reliefní znak verbistů na sobě nese také nový zvon v kostele sv. Petra a Pavla v Mimoně. Více v článku na str. 10 Foto: Richard Cenker

Mgr. Martin Barus

Foto: archiv Biskupství litoměřického

Letošní Noc kostelů přinesla krásné výsledky

15. ročník Noci kostelů se konal v pátek 2. června 2023. Do projektu přihlásili pořadatelé v litoměřické diecézi rekordních 277 objektů, což byl druhý největší počet objektů po nejvíce zastoupené pražské arcidiecézi.

V celé České republice se letos do Noci kostelů zapojilo 1806 kostelů, připraveno bylo 7813 programů.

Příjemným překvapením byla také republikově vysoká návštěvnost Noci kostelů - přes 454 tisíc vstupů. V litoměřické diecézi se počet návštěvnických vstupů vyšplhal na rekordních více než 44 tisíc. K vysoké návštěvnosti přispělo také krásné počasí, které pomohlo pořadatelům i při realizaci přidružených venkovních akcí.

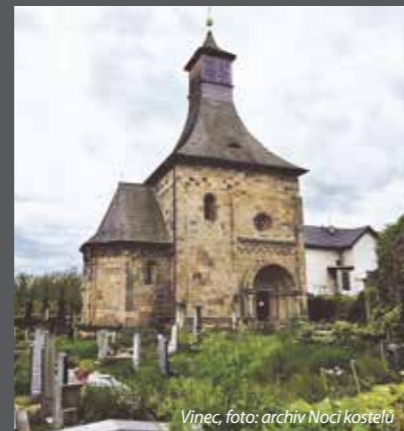
V jubilejním ročníku Noci kostelů bylo v litoměřické diecézi zastoupeno 11 církví. Nejvíce byla zastoupena římskokatolická církev s 235 objekty, dále Českobratrská církev evangelická s 15 objekty, Církev československá husitská se 14 objekty, následovala pravoslavná církev a Církev adventistů sedmého dne se 3 objekty a Církev bratrská s 2 objekty. Evangelická církev metodistická, Bratrská jednota baptistů, Jednota bratrská, Křesťanské společenství a Starokatolická církev přihlásily do projektu po 1 objektu.

Na území litoměřické diecéze se účastnilo v Ústeckém kraji 166 sakrálních staveb, v Libereckém

Kadaň, foto: Jiří Hub

kraji 81, ve Středočeském kraji 28 a v Královéhradeckém kraji 2. Z okresů byly nejvíce zastoupeny okresy Litoměřice, Děčín a Liberec, za nimi pak následovaly Teplice, Mladá Boleslav, Česká Lípa, Ústí nad Labem, Jablonec nad Nisou, Chomutov, Louny, Semily, Mělník a Most.

Vinec, foto: archiv Noci kostelů

Letošní ročník měl také 24 nováčků, které přihlásili pořadatelé úplně poprvé. Patřily k nim sakrální objekty např. v Kvítkově, Rovensku pod Troskami, Chotiměři, Českém Jiřetíně, Třebenicích nebo ve Vinci. Přihlásila se však také dvě místa, kde kdysi kaple nebo kostel stávaly. Prvním z nich byla zaniklá kaple na Mariánské skále v Ústí nad Labem, dnes poutní místo, kde byla při Noci kostelů slavnostně otevřena naučná stezka. Druhým místem byl zaniklý kostel Věch svatých v bývalé obci Radovesice u Bíliny, která musela před 40 lety ustoupit místní těžbě. Radovesický

kostel byl 3. března 1983 zasypán, stejný osud potkal i celou obec. Na jejich místě se uskutečnilo při Noci kostelů vzpomínkové setkání.

Zvláště letos u příležitosti jubilejního ročníku jsme také s radostí zaznamenali, že máme v diecézi 17 objektů, které nevynechaly Noc kostelů ani jednou. Patří k nim kostely v Liberci (kostel Nalezení sv. Kříže, kostel sv. Bartoloměje v Dolním Hanychově, kostel sv. Antonína Paduánského v Ruprechticích), dále kaple a kostely v Děčíně (zámecká kaple sv. Jiří, evangelický kostel, kostel sv. Františka z Assisi, modlitebna Husova sboru v Podmoklech a kostel sv. Václava v Rozbělesích), v Litoměřicích (kostel Věch svatých), v Lounech (kostel sv. Mikuláše a kostel CČSH), Teplicích (kostel sv. Jana Křtitele), Lovosicích (Mírový kostel CČSH), Jablonném v Podještědí (bazilika svatého Vavřince a svaté Zdislavy), Smržovka v Jizerských horách (kostel sv. Archanděla Michaela) a v Liběšicích (kostel sv. Martina a Navštívení Panny Marie). Věch ročníků v litoměřické diecézi se účastnila také katedrála sv. Štěpána v Litoměřicích.

Teplice

Do Noci kostelů byly letos zapojeny také zámecké kaple v Děčíně, Jimlíně, Bělé pod Bezdězem, na Červeném hrádku u Jirkova, kaple na hradech Valdštejně a Grabštejně, a kostel v areálu zámku v Konojedech u Úštěku.

Milešov, foto: Vlasta Karfíková

Noc kostelů byla opět pestrá, neboť organizátoři si přichystali pro návštěvníky mnoho zajímavých programů. Na spoustě míst se vystřídali v kulturních programech zpěváci a muzikanti, od nejmenších z mateřských školek, přes žáky uměleckých a základních škol, až po chrámové sbory dospělých. Líbily se také připravené programy pro děti a rodiny. Rozličné poznávací hry, přes rukodělné dílničky, až po setkávání u ohýnku na přilehlých farních zahradách.

Litoměřice, foto: Tomáš Zadražil

Nechyběly výstavy kreseb místních dětských kolektivů nebo fotografií z historie kostela nebo farnosti či společenství. Mnozí návštěvníci využili také možnost dozvědět se při komentované prohlídce o historii stavby, popovídat si s přítomným duchovním nebo si prohlédnout liturgické oděvy, které se používají při slavení mší. Možnost vystoupat do věže ke zvonům či na kůr k varhanám byla vždy návštěvníky vítána a beze zbytku využita. Vše příjemně dokreslovala večerní či noční atmosféra. K oblíbeným patří každý rok zapálení svíčky za blízké.

Návštěvníci neodcházeli s prázdnou, někteří sbírali v navštívených kostelech poutní razítka do tištěné brožury, jež pak může ještě posloužit i jako průvodce po církevních památkách po celý další rok. Letos v ní bylo uvedeno 270 sakrálních památek, které se Noci kostelů účastnily.

Litoměřice, foto: Marta Marková

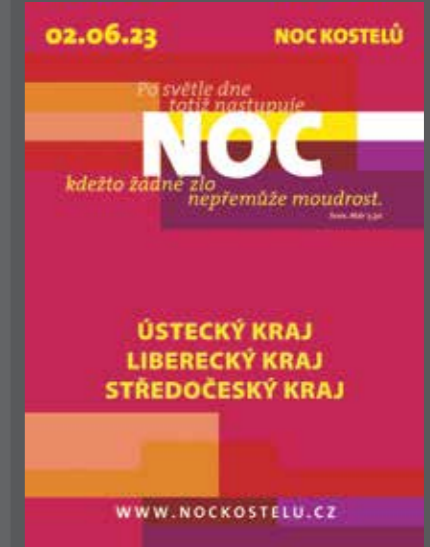
I v letošním ročníku bylo možné si na památku odnést krabičku zápalek se stylizovaným logem Noci kostelů. Dětem byla určena karetní hra „kvarteto“ s kartami kostelů a soutěžní leták – vystřihovánka, která se váže k osobnostem sv. Terezie z Lisieux a sv. Zdislavy z Lemberka. Děti (i dospělí) si mohly vystřihnout věneček z růží a korunku sv. Zdislavy a poslat svou fotografii do soutěže Noci kostelů.

Letošní ohlédnutí ve fotografiích čítá více než 70 galerií z různých míst litoměřické diecéze. Ke zhlédnutí jsou na diecézním webu a facebooku. Výběr z nich si můžete prohlédnout na str. 24 a 25 tohoto čísla časopisu.

Po Noci kostelů se uskutečnilo 20. června 2023 setkání pořadatelů, na které zavítala do Litomě-

Litoměřice, foto: Dominik Faustus

řic třicítka pořadatelů z různých míst diecéze. Po shrnutí celé akce diecézní koordinátorkou si přítomní vzájemně vyměnili poznatky a zážitky. Zároveň toto setkání už bylo i přípravou a inspirací pro Noc kostelů 2024.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na pořádání a organizaci letošního jubilejního ročníku Noci kostelů, za houževnatost těm, kteří se přihlásili do všech ročníků v historii konání akce. Děkujeme zastupitelům měst, obcí a dalších institucí, kteří akci podporují a na mnoha místech i spolupořádají. Díky samozřejmě patří též návštěvníkům, kteří se každý rok za námi vrací.

Velmi si vážíme podpory a záštity litoměřického biskupa Mons. Jana Baxanta, hejtmána Ústeckého kraje Ing. Jana Schillera, hejtmána Libereckého kraje Martina Půty a starosty Města Litoměřice Ing. Radka Löwyho.

Příští Noc kostelů se bude konat v pátek 7. června 2024.

Těšíme se na viděnou!

Milena Davídková,
koordinátorka Noci kostelů v litoměřické diecézi